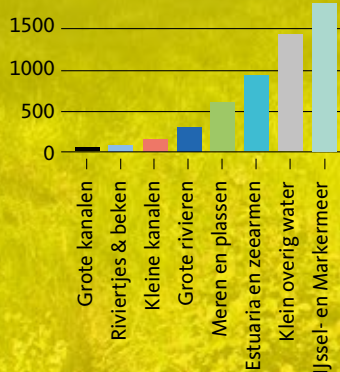


Voorkomen van vissen in Nederlandse wateren

Oppervlakte (km²) per watertype



Watertypekaart

- Estuaria en zeearmen
- Grote rivieren
- Riviertjes & beken
- IJssel- en Markermeer
- Meren en plassen
- Grote kanalen
- Kleine kanalen
- Klein overig water

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van vissoorten in de verschillende Nederlandse watertypen is een watertypekaart ontwikkeld door bestaande geografische bestanden te koppelen met de ligging van wateren. Er zijn acht watertypen onderscheiden. Het omvangrijkste watertype van Nederland beslaat meer dan 1800 km² en wordt gevormd door het IJssel- en Markermeer. Hiernaast bevat Nederland een enorme hoeveelheid aan kleine wateren (klein overig water) zoals sloten, kleine plassen en stadswateren (tezamen 1400 km²). De riviertjes en beken die hoofdzakelijk op de hoger gelegen zandgronden lopen, hebben met slechts 79 km² een relatief klein aandeel. Zij vormen het leefgebied van zeldzame beekvissoorten en zijn hierdoor toch van grote waarde voor de biodiversiteit.

Als een vis in het water, maar welk water?

Met de watertypekaart is berekend hoeveel soorten er gemiddeld voorkomen in een watertype binnen de bevestigde kilometerhokken. Hieruit blijkt dat de meest voorkomende watertypes niet per definitie de meeste soorten bevatten. Zo komen in 'klein overig water' relatief weinig vissoorten voor per km-hok. De hieronder vallende sloten worden veelal intensief beheerd en zijn vaak sterk vermet, wat resulteert in een eentonige habitat. Hetzelfde geldt voor (kleine en grote) kanalen met rechte, structuurarme damwanden als oevers. In estuaria komen door het brakke karakter weinig zoetwatervissen voor. In de grote rivieren worden gemiddeld de meeste vissoorten aangetroffen. Rivieren staan in open verbinding met veel andere watertypen, waardoor soorten kunnen uitwisselen. Daarnaast kennen rivieren een grote variatie aan stroming, substraat en diepte, waardoor veel verschillende vissoorten er hun thuis vinden. Zowel stromingsminnende, plantenminnende als generalistische vissoorten. Omgekeerd is er met behulp van de watertypekaart ook berekend in welke mate soorten voorkomen in verschillende watertypen. De uitkomsten hiervan verschijnen in de visatlas. Voor de kroeskarper wordt in deze RAVON-balans een voorbeeld gegeven op pagina 7.

Mogelijkheden voor de toekomst

De watertypekaart biedt ook kansen voor verdere analyses. Zo kan binnen een gebied inzichtelijk gemaakt worden welke watertypen een relatief hoge biodiversiteit aan vis herbergen en waar de diversiteit (te) gering is. Met deze kennis kunnen gerichter maatregelen genomen worden om de visgemeenschap te herstellen. Ook zijn er mogelijkheden om verspreidingstrends van soorten per watertype te bepalen.